

References

1. Balabanov, I.T. (2009), *Osnovy finansovogo menedzhmenta* [Fundamentals of Financial Management], tutorial, (2nd ed., rev.), Finansy i Statistika, Moscow, Russia, 635 p.
2. Blank, I.O., (2007), *Finansovyi menedzhment* [Financial management], tutorial, Elga, Kyiv, Ukraine, 724 p.
3. Bilyk, M.D., Pavlovski, O.V., Prytuliak, N.M. and Nevmerzhytska, N.Yu. (2005), *Finansovyi analiz* [Financial analysis], tutorial, KNEU, Kyiv, Ukraine, 592 p.
4. Zhukevych, S.M. (2012), "The analytical foundations of working capital management of the enterprise", *Stan i perspektyvy rozvytku oblikovo-informatsiinoi systemy v Ukraini* [State and prospects of development of accounting and information systems in Ukraine], *Materialy II mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Proceedings of the II International scientific and practical conference], (Ternopil, 29-30 November 2012), TNEU, Ternopil, Ukraine, pp. 202-204.
5. Zhukevych, C. and Zhuk. H. (2014), "Financial analysis of management information system, the essence, values, main directions of implementation", *Oblik, ekonomika, menedzhment: naukovy notatky*, Issue 4, RVV Lutskoho NTU, Lutsk, Ukraine, pp. 127-134.
6. Mnych, E.V. and Barabash, N.S. (2010), *Finansovyi analiz* [Financial analysis], tutorial, KNEU, Kyiv, Ukraine, 412 p.
7. Kovalev, V.V. and Kovalev, Vit.V. (2006), *Oblik, analiz i finansovyi menedzhment* [Accounting, Analysis and Financial Management], tutorial, Finansy i Statistika, Moscow, Russia, 688 p.
8. "Methodical recommendations for the establishment of threat of origin, the accumulation or delinquency of tax debt and conducting analysis of financial state of enterprises applying to the authorities for the Ministry of income for instalments (postponement) of financial liabilities (tax debt) was approved by the Ministry of income and fees in Ukraine in the wording from 05.06.2013 no. 7017/7/99-99-11-02-03-17", available at: <http://profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/4001-7017.html> (access date December 28, 2015).

Рецензент: д.е.н., професор, зав. кафедри
Тернопільського національного технічного університету ім. І.Пулія Б.М.Андрушкіє

УДК 631.16:336.22

Лега О.В.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку
Яловега Л.В.,
к.е.н., старший викладач кафедри бухгалтерського обліку
Полтавська державна аграрна академія

ДИНАМІКА НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

Leha O.V.,
cand.sc.(econ.), assoc. prof., assistant professor
of the department of accounting
Yaloveha L.V.,
cand.sc.(econ.), senior lecturer of the department of accounting
Poltava State Agrarian Academy

DYNAMICS OF NORMATIVE SUPPORT FOR TAXATION OF AGRICULTURAL COMMODITY PRODUCERS

Постановка проблеми. В умовах економічних перетворень податкова політика щодо сільського господарства та механізми її реалізації набули особливого значення. Наразі система оподаткування сільськогосподарських виробників впливає на їх спеціалізацію, розміщення й обсяги аграрного виробництва та потребує відповідного відображення у податковому законодавстві.

Постійне редагування Податкового Кодексу України та реорганізація Податкової служби певним чином вплинули на фіскальну політику держави й підприємств аграрного сектору, зокрема, тому питання оподаткування сільськогосподарських підприємств набрали більш чіткого вираження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окреслені проблеми входять до кола наукових інтересів багатьох учених, зокрема: Л. Тулуша, В. Синчака, Н. Прокопенко, Н. Танклевської, В. Андрущенко, В. Федосова, В. Уркевича та інших. Віддаючи належне проведеним дослідженням, зауважимо, що недостатньо вивченими залишаються питання формування прямого режиму оподаткування сільськогосподарських товаровиробників, а особливо у частині його вдосконалення на

базі аналізу змін, що відбулися з часу його запровадження.

Постановка завдання. Метою статті є узагальнення особливостей оподаткування суб'єктів господарювання у галузі сільського господарства України та його змін у зв'язку з введенням нових законодавчих актів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Спеціальний режим оподаткування сільськогосподарських товаровиробників у формі фіксованого сільськогосподарського податку (ФСП) виник у порядку експерименту в 1998 р. у трьох регіонах України: Глобинському районі Полтавської області, Старобешівському районі Донецької області та Ужгородському районі Закарпатської області, а починаючи з 01.01.1999 р. його поширено на всій території країни [12].

Зміни в податковому законодавстві для аграрного сектора розпочалися з прийняттям Закону України «Про фіксований сільськогосподарський податок» № 320 від 17.12.1998 р. [4], яким було запроваджено ФСП як інструмент стимулювання сільськогосподарського виробництва. Необхідність таких змін обумовлена: збитковістю (низькою прибутковістю) сільськогосподарського виробництва; нагальною необхідністю державної підтримки даної галузі; недостатністю (відсутністю) обігових коштів у аграрному секторі та потребою у спрощенні податкового обліку [12].

Фіксований сільськогосподарський податок замінив собою 12 податків і обов'язкових платежів, які, наразі, мали неоднаковий вплив на економіку сільськогосподарських підприємств. Найбільше податкове навантаження формували нарахування на фонд оплати праці у вигляді внесків до Пенсійного фонду, Фонду ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та решти соціальних фондів. Із 2005 року було розширене коло платників фіксованого сільськогосподарського податку - до нього приєдналися господарства, що займалися розведенням, вирощуванням та виловом риби у внутрішніх водоймах. Із метою недопущення зловживань у сфері справляння фіксованого сільськогосподарського податку та зменшення кількості випадків несанкціонованого користування пільгами, мінімальну частку доходу, одержану від реалізації сільськогосподарської продукції, необхідної для набуття (підтвердження) статусу платника ФСП, було збільшено з 50 % до 75 %, а з 2005 року стало взагалі неможливим зареєструватися платником фіксованого сільгосподатку у момент створення підприємства. Відтоді, запроваджено бюджетну компенсацію доходів Пенсійного фонду, недоодержаних від платників ФСП, і тим самим відновлено право працівників цих підприємств на матеріальне забезпечення у старості [12].

Починаючи з 2011 року, правове регулювання даного податку здійснювалося Податковим кодексом України (далі - ПКУ) [11]. Відповідно п. 14.1. ст.14 ФСП - це податок, який справляється з одиниці земельної площі у відсотках від її нормативної оцінки та сплата якого замінює сплату окремих податків і зборів. Згідно з п. 9.1. ст. 9 ФСП входить до загальнодержавних податків, а зміст розділу XIV «Спеціальні податкові режими» ПКУ дав підстави стверджувати, що даний податок належав до складу спеціальних податкових режимів [5].

Чергова податкова реформа запроваджена в Україні з 01.01.2015 р. Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» № 71-VIII від 28.12.2014 р. [3] внесено зміни до ПКУ та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи. Ці зміни торкнулись і платників фіксованого сільськогосподарського податку. Главу 2 «Фіксований сільськогосподарський податок» виключено з ПКУ. Із 01.01.2015 р. платники фіксованого сільськогосподарського податку автоматично стали платниками єдиного податку четвертої групи [5].

Проте, вже 01.01.2016 р. набув чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» № 909-VIII від 24.12.2015 р. [2], яким внесено зміни до Податкового кодексу, зокрема, для четвертої групи платників єдиного податку збільшено ставку - 0,16 - 5,4 % до нормативно-грошової оцінки 1 га землі.

У табл. 1 узагальнено зміни, що відбулися у справлянні фіксованого сільськогосподарського податку (до 01.01.2015 р.) та єдиного податку 4 групи (з 01.01.2015 р.).

Отже, наразі відбулося формальне включення ФСП до складу єдиного податку, проте механізми оподаткування сільськогосподарських товаровиробників майже не змінилися. Однак станом на 01.01.2015 р. основними нововведеннями стали:

– статтею 2921 ПКУ закріплено норма обов'язкової реєстрації прав власності (користування) земельними ділянками, які перебували у власності (користуванні) платника ФСП для підтвердження статусу платника єдиного податку четвертої групи [5];

Таблиця 1

Аналіз змін, що відбулися у справлянні ФСП (до 01.01.2015 р.) та єдиного податку 4 групи (з 01.01.2015 р.).

Станом на 01.01.1999 р.	Станом на 01.07.2009 р.	Станом на 01.01.2011 р.	Станом на 01.01.2015 р.	Станом на 01.01.2016 р.
1	2	3	4	5
Назва податку				
Фіксований сільськогосподарський податок			Єдиний податок 4 групи	
Об'єкт оподаткування				
площа сільгоспугідь, переданих сільськогосподарському товаровиробнику у власність або наданих йому у користування, в тому числі на умовах оренди		площа сільгоспугідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) та/або земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ), що перебуває у власності сільськогосподарського товаровиробника або надана йому у користування, у тому числі на умовах оренди		
	площа земель водного фонду, які використовуються рибальськими та господарствами для розведення, вирощування та вилову риби у внутрішніх водоймах			
База оподаткування				
грошова оцінка сільгоспугідь, проведена станом на 01.07.1995 року		Нормативна грошова оцінка сільгоспугідь, проведена на основі обчислення розміру рентних доходів станом на 01.07.1995 року	нормативна грошова оцінка ріллі в АР Крим або в області, з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого розділом XII ПКУ.	
Ставки податку				
Для ріллі, сіножатей і пасовищ (для всіх платників, крім тих, що здійснюють діяльність у гірських зонах та на поліських територіях)		рілля, сіножаті і пасовища (крім ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, а також ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (вирощуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у т.ч на умовах оренди)		
0,5	0,15	0,15	0,45	0,81
	для земель водного фонду, які використовуються рибальськими та господарствами для розведення, вирощування та вилову риби у внутрішніх водоймах (озерах, ставках і водосховищах)	для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ)		
	0,45	0,45	1,35	2,43
Для ріллі, сіножатей і пасовищ (для платників податку, які здійснюють діяльність у гірських зонах та на поліських територіях)				
0,3	0,09	0,09	0,27	0,49
для багаторічних насаджень		для багаторічних насаджень (крім багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях)		
0,1	0,03	0,09	0,27	0,49
		для багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях,		
		0,03	0,09	0,16
		для ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (вирощуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди,		
		1	3	5,4

продовження табл. 1

1	2	3	4	5
Умови переходу				
а) діяльність у сфері сільського господарства				
	та рибальства (розведення, вирощування та вилов риби у внутрішніх водоймах)			
б) наявність у власності або в користуванні (наприклад в оренді) сільськогосподарських угідь чи земель водного фонду		б) наявність у власності або в користуванні (наприклад в оренді) сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду		
в) частка доходу, одержана від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки за попередній податковий (звітний) рік має становити від загальної суми доходу за цей самий період:				
не менше 50 %		не менше 75 %		
Перелік податків і зборів, у рахунок яких сплачується податок				
податок на прибуток підприємств				
податок (плата за землю)		земельний податок, але тільки за земельні ділянки, які використовують для сільгоспвиробництва	б) податку на майно (в частині земельного податку), крім земельного податку за земельні ділянки, що не використовуються платниками єдиного податку 4 групи для ведення сільськогосподарського товаровиробництва	
комунальний податок		збір за здійснення торговельної діяльності	рентної плати за спеціальне використання води платниками ЄП 4 групи	
збір за геологорозвідувальні роботи, здійснені з рахунок державного бюджету				
плата за придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності				
збір за спеціальне водокористування для цілей сільського господарства	збір за спеціальне водокористування			
податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів				

Джерело: авторська розробка

- згідно з пп.298.8.1 ПКУ: сільськогосподарські товаровиробники для переходу на спрощену систему оподаткування або щорічного підтвердження статусу платника єдиного податку до 20 лютого поточного року подають: загальну податкову декларацію з податку на поточний рік щодо всієї площі земельних ділянок, із яких справляється податок (сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ, багаторічних насаджень), та/або земель водного фонду внутрішніх водойм (озер, ставків та водосховищ), контролюючому органу за своїм місцезнаходженням (місцем перебування на податковому обліку); звітну податкову декларацію з податку на поточний рік окремо щодо кожної земельної ділянки - контролюючому органу за місцем розташування такої земельної ділянки; розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва - контролюючим органам за своїм місцезнаходженням та/або за місцем розташування земельних ділянок за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову та митну політику; відомості (довідку) про наявність земельних ділянок - контролюючим органам за своїм місцезнаходженням та/або за місцем розташування земельних ділянок;

- обмеження, що не дозволяють перебувати у четвертій групі платників ЄП (п. 291.5-1 ПКУ): якщо дохід від реалізації декоративних рослин, диких тварин і птахів, хутряних виробів і хутра (крім хутрової сировини) перевищує 50% від загальної обсягу власної продукції. Це обмеження не застосовується, якщо підприємство реалізує зрізані квіти, що вирощені на угіддях, які належать с.-г. товаровиробнику на праві власності або надані йому в користування, та продукти їх переробки; якщо с.-г. товаровиробник виробляє підакцизні товари. Винятки - виноматеріали виноградні (коди згідно з

УКТ ЗЕД 2204 29 - 2204 30), вироблені на підприємствах первинного виноробства для підприємств вторинного виноробства, які використовують такі виноматеріали для виробництва готової продукції; якщо станом на 01.01 звітного року є податковий борг, за винятком безнадійного податкового боргу, який виник внаслідок дії обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин).

- у відповідності з п.2921.2 ПКУ базою оподаткування податком для платників єдиного податку четвертої групи є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого розділом XII ПКУ [5];

- кумулятивне значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель з 1995 року станом на 01.01.2015 р. становить 3,997;

- згідно з нормами п.2921.2 ПКУ, підставою для нарахування єдиного податку для платників ЄП 4 групи є дані держземкадастру та /або дані державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Для отримання витягу з держземкадастру сільгоспвиробникам необхідно буде звернутися до Державного агентства земресурсів;

- ставки податку для платників єдиного податку четвертої групи виросли втричі [5];

- єдиний податок перераховують в установлений строк на відповідний рахунок місцевого бюджету за місцем розташування земельної ділянки (п. 295.9.8);

- якщо контролюючим органом проводиться виїзна документальна перевірка, та у разі виявлення під час проведення виїзних перевірок платника єдиного податку четвертої групи невідповідності вимогам пп. 4 п. 291.4 та п. 291.51 ст. 291 ПКУ у податковому (звітному) році або у попередніх періодах, такому платнику за такі періоди нараховуються податки та збори, від сплати яких він звільнявся як платник єдиного податку четвертої групи, та штрафні (фінансові) санкції (штрафи), передбачені главою 11 розділу II ПКУ. Такий платник податку зобов'язаний перейти до сплати податків за загальною системою оподаткування, починаючи з наступного місяця після місяця, у якому встановлено таке порушення(п. 299.11 ПКУ) [5];

- платники єдиного податку четвертої групи, на відміну від платників ЄП інших груп, можуть проводити розрахунки також у негрошовій формі.

ДФСУ у Листі № 2765/6/99-95-42-01-15 від 10.02.2016 р. [8] дала пояснення, що юридична особа – платник єдиного податку зобов'язана при виплаті дивідендів (за винятком виплати дивідендів фізичним особам) нарахувати та внести до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток за правилами, встановленими п. 57.1 - 1 ПКУ. Зазначений авансовий внесок вноситься до бюджету **до/або одночасно з виплатою дивідендів**. При цьому суми нарахованого податкового зобов'язання з єдиного податку не зменшуються на суму авансового внеску податку на прибуток, сплаченого у зв'язку з виплатою дивідендів.

Платники єдиного податку четвертої групи самостійно обчислюють суму податку щороку станом на 1 січня і **не пізніше 20 лютого** поточного року подають відповідному контролюючому органу за місцем розташування земельної ділянки податкову декларацію на поточний рік [13]. Форма податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи затверджена наказом МФУ «Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку» № 578 від 19.06.2015 р [10]. До податкової декларації (загальної, нової загальної, уточнюючої загальної та/або звітної, нової звітної, уточнюючої звітної) **додається додаток, який є невід'ємною частиною** [13].

Форма Додатка до податкової декларації передбачає заповнення колонки 9 «код регіону», в якій платники **самостійно зазначають цифровий код регіону місця розташування відповідної земельної(их) ділянки(ок) - 2 знаки (наприклад, для Полтавської області - 16)** [6].

Податкова декларація платника єдиного податку четвертої групи складається із вступної частини, основного розділу та додатків.

Вступна частина містить загальну інформацію про підприємство, спеціальне поле для відміток про тип декларації. Основний розділ декларації містить інформацію про наявні сільськогосподарські угіддя та землі водного фонду, розрахунок податку та розмежування суми сплати за кварталами та місяцями.

Невід'ємною частиною податкової декларації є додатки – «Відомість про наявність земельних ділянок» та «Розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва».

Сплачують податок щоквартально протягом 30 календарних днів, що слідують за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу, у таких розмірах: у I кварталі – 10 %; у II кварталі – 10 %; у III кварталі – 50 %; у IV кварталі – 30 %.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, у результаті дослідження встановлено:

1. Система оподаткування сільськогосподарських підприємств із 2015 року зазнала суттєвих змін: об'єднано єдиний податок із фіксованим сільськогосподарським податком, змінено базу оподаткування єдиним податком 4 групи, суттєво зросли ставки податку.

2. Беручи до уваги, що нормативна грошова оцінка одного гектара для цілей оподаткування застосовується з урахуванням коефіцієнта індексації та той факт, що безпосередньо підвищення

ставок для сільгоспвиробників зросло втричі, навантаження для платників фіксованого сільськогосподарського податку зросло більш ніж у десять раз.

3. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників у частині фіксованого сільськогосподарського податку, а на сьогодні єдиного податку 4 групи має як переваги, так і недоліки запровадження. До позитивних наслідків можна віднести: стабільність бази та ставок оподаткування; стимулювання ефективного використання сільськогосподарських угідь; заохочення до накопичення капіталу та інвестування; відсутність мотивації до приховування результатів господарювання, спрощення податкового обліку, звітності та прозорість стягування податків [7]. Водночас можна виділити і низку недоліків: виключення можливості застосування в ролі об'єктів оподаткування прибутку, праці, власності та інших ресурсів; сплата податку не залежить від фінансового стану платника; зміни податкового законодавства негативно впливають на діяльність суб'єктів господарювання, оскільки їм постійно потрібно адаптуватися до нового законодавства; недосконалість надходжень для належного фінансування землеохоронних заходів, покращення якості ґрунтів.

Література

1. Єгорова Ю. Спрощена система оподаткування для сільгоспвиробників [Електронний ресурс] / Ю. Єгорова // Агро-бізнес. – 2015. – № 3. – Режим доступу : <http://agro-business.com.ua/pytannia-bukhgalteriii/2678-sproschena-systema-opodatkuвання-dlia-silgospyrobnykiv.html>. (дата доступу 25.01.2016).
2. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» № 909-VIII від 24 груд. 2015 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/909-19>. (дата доступу 25.01.2016).
3. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» № 71-VIII від 28 груд. 2014 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua/go/71-19. (дата доступу 25.01.2016).
4. Закон України «Про фіксований сільськогосподарський податок» № 320-XIV від 17 груд. 1998 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>. (дата доступу 25.01.2016).
5. Зміни з 01.01.2015 р. для платників фіксованого сільськогосподарського податку [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://bukhgalter911.com/ShowArticle.aspx?a=156486>. (дата доступу 25.01.2016).
6. Код регіону у декларації платника єдиного податку IV групи: роз'яснюють податківці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://news.dtki.ua/ua/accounting/individual-transactions/36446>. (дата доступу 25.01.2016).
7. Кушніренко О. А. Формування спеціального режиму оподаткування сільськогосподарських товаровиробників України [Електронний ресурс] / О.А. Кушніренко // Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgjirbis_64.exe. (дата доступу 25.01.2016).
8. Мельник О. В. Особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств в Україні [Електронний ресурс] / О.В. Мельник. – Режим доступу : <http://www.confcontact.com/2013-nauka-v-informatsionnom-prostranstve.htm>. (дата доступу 25.01.2016).
9. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку» № 578 від 19 черв. 2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://docs.dtki.ua/ua/doc/1216.1459>.
10. Податковий Кодекс України від № 2755-VI від 02 груд. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>. (дата доступу 25.01.2016).
11. Юшко С. Фіксований сільськогосподарський податок: історія виникнення та перспективи застосування / С. Юшко // Фінанси України. – 2009. – №11. – С. 63-72.
12. Як звітують та сплачують податок єдинники четвертої групи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://news.dtki.ua/ua/simple/corporate-single-tax/36212>. (дата доступу 25.01.2016).

References

1. Yehorova, Yu. (2015), "Simplified tax system for farmers", *Ahro-biznes*, no. 3, available at: <http://agro-business.com.ua/pytannia-bukhgalteriii/2678-sproschena-systema-opodatkuвання-dlia-silgospyrobnykiv.html>. (access date January 25, 2016).
2. The Law of Ukraine "On Amendments to the Tax Code of Ukraine and some other legislative acts of Ukraine regarding the balance of revenue in 2016", no. 909-VIII from 24 December, 2015, Verkhovna Rada of Ukraine, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/909-19>. (access date January 25, 2016).
3. The Law of Ukraine "On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Certain Legislative Acts of Ukraine on tax reform", no. 71-VIII from 28 December, 2014, available at: www.zakon.rada.gov.ua/go/71-19. (access date January 25, 2016).
4. The Law of Ukraine "On fixed agricultural tax", no. 320-XIV from 17 December, 1998, available at: <http://www.zakon.rada.gov.ua>. (access date January 25, 2016).
5. "Changes since 01.01.2015 for fixed agricultural tax payers", available at: <http://bukhgalter911.com/ShowArticle.aspx?a=156486>. (access date January 25, 2016).
6. "Region Code in the declaration of the single tax payer of IV group, tax officers explain", available at: <https://news.dtki.ua/ua/accounting/individual-transactions/36446>. (access date January 25, 2016).
7. Kushnirenko, O. A. "Formation of a special tax regime for agricultural producers in Ukraine", available at: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgjirbis_64.exe. (access date January 25, 2016).

8. Melnyk, O. V. "Peculiarities of taxation of agricultural enterprises in Ukraine", available at: <http://www.confcontact.com/2013-nauka-v-informatsionnom-prostranstve.htm>. (access date January 25, 2016).
9. The order of Ministry of Finance of Ukraine "On approval of forms of tax declarations for single tax payer", no. 578 from 19 June, 2015, available at: <https://docs.dtkr.ua/ua/doc/1216.1459>. (access date January 25, 2016).
10. Tax Code of Ukraine, no. 2755-VI from 02 December, 2010, Verkhovna Rada of Ukraine, available at: <http://www.zakon.rada.gov.ua>. (access date January 25, 2016).
11. Yushko, S. (2009) "The fixed agricultural tax: the origins and perspectives of application", *Finansy Ukrainy*, no. 11, pp. 63-72.
12. "How single tax payers of fourth group report and pay tax", available at: <https://news.dtkr.ua/ua/simple/corporate-single-tax/36212>. (access date January 25, 2016).

Рецензент: д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Полтавської державної аграрної академії В.Я. Плаксієнко

UDC 005.336.1 – 047.272:658.14'15

Lisnichenko O.O.,
*cand.sc.(econ.), assistant professor at the
department of economics of enterprise
Donetsk National University of Economics and
Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky*
Riabykina K.H.,
*cand.sc.(econ.), senior lecturer at the department of
economics, organization and management of enterprises
SHEI "Kryvyi Rih National University"*

FUNDAMENTALLY AND VALUATION APPROACH TO DETERMINING THE EFFECTIVENESS OF CAPITAL MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE

Лісніченко О.О.,
*к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства
Донецький національний університет
економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського*
Рябікіна К.Г.,
*к.е.н., старший викладач кафедри економіки,
організації та управління підприємствами
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

ФУНДАМЕНТАЛЬНО-ВАРТІСНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Setting the problem. In the current economic environment effective functioning of the enterprise is impossible without introduction of new quality management decisions that would improve the level of competitiveness, ensure long-term growth and stability of business. It is necessary to focus on those elements of the production business system that that would maximally take into account the full range of factors and impact on the results of the strategic functioning. One of these factors is the cost. There are a significant number of approaches, concepts to increase cost of the enterprise, including that fact that the study of the cost as effectiveness criterion for management of capital of the enterprise has special interest. In this context, there is an element of uncertainty, namely: which cost is meant – market or fundamental. The basis for the formation of the fundamental cost is the competitiveness of the enterprise and the factors of growth – investment activity and attraction. In turn, a number of factors influence on the formation of market cost relating to the provision of information about the business and are not by controlled to the management of the enterprise.

The analysis of recent research and publications. Scientific issues of cost as criterion of efficiency of capital management was investigated in the works D. Volkov [1], H. Arnold [2], R. Brealey [3], T. Copeland [4], A. Damodaran [5], C. Walsh [6], S. Mordashov [7], I. Yegerev [8]. The issue of cost of the enterprise has